Eerste jaargang. Nr 24. — 5 cent. per nummer — 8 bladzijden — Dinsdag 16 Maart 1915

DE

Vlaamsche Post

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR VLAANDEREN

Houdt u fier
en ziet niet omme
Pol De Mont

ABONNEMENTSPRIJS :

	België	Nederland
3 maanden	Fr. 4.00	f. 3.50
6 »	» 7.50	f. 6.00
12 »	» 14.00	f. 10.00

BEHEER EN REDAKTIE :
BEGIJNHOFLAAN, 40
GENT

AANKONDIGINGEN :

	België	Nederland
Van 1 tot 5 regels	Fr. 1.50	f. 1.25
Elke regel meer	» 0.50	f. 0.40

Grootere advertentiën bij nadere overeenkomst.

DE VLAAMSCHE POST verschijnt 7 maal p. week op 8 bladzijden.

INHOUD. — **Blad A.** — Verordeningen en mededeelingen. — De Oorlog. — Algemeen overzicht. — Telegrammen. — Kleine Kronijk. — Schoolwijziendheid.

Blad B. — Ontaarding. — Buitenland. — Binnenland. — Uit G. Gezellen almanak. — Kunstkronijk. — Gemengd nieuws. — Rechterlijke kronijk. — Burgelijke stand van Gent en Brugge.

MENGELWERKEN. — Uit de Revolutietijd. Brieven van en aan Jan-Frans Willems. — De Dweper, door Hall Caine.

Verordeningen en Mededeelingen

De onderstaande bekendmaking wordt ons door de Duitsche Spoorwegbeheerraad te Brussel medegedeeld met verzoek tot opname.

Brussel, 10 Maart 1915.

Vrachttarief voor de Belgische spoorwegen.

Op 17 Maart 1915 treedt voor de onder Duitsch beheer staande Belgische spoorwegen een nieuw stelsel in voege.

Buiten eene derde klas van verzendingen van tien ton worden voor alle klassen, vrachtprijzen voor halve ladingen van minstens 5 ton voorzien.

De nieuwe derde klas stelt eene merkelijke verbetering daar. Zij is hoofdzakelijk te benuttigen voor ruwstoffen en massagoederen uitgezonderd voor steenkool, voor dewelke het bestaande tarief vooralsnog in voege blijft.

Het stukgoederenvervoer wordt ook merkelijk beter koop zoowel door de vermindering der vrachtprijzen als door het verlagen van het minste gewicht van 100 op 20 kg.

Vroeger werd het basisgewicht voor stukgoederen op 100 kg. en voor volledige wagenladingen steeds op 1000 kg. afgerond.

In het vervolg wordt het basisgewicht voor stukgoederen en volledige wagenladingen altijd op 10 kg. afgerond.

In de nieuwe vrachtprijzen zijn doorgaans de aannemingstaksen gerekend. Daardoor stijgen de vrachtprijzen voor alle tarietklassen in het binnenverkeer, en in de klas 1 ook voor grootere afstanden. De prijsvermeerdering wordt echter ruim vergoed door de talrijke verbeteringen die door het nieuwe tarief worden ingevoerd. Nadere inlichtingen worden verstrekt door al de stations en door den raad van het spoorwegbestuur te Brussel.

De Oorlog.

Algemeen Overzicht

225ste Dag).

16 Maart 1915.

De bedrijvigheid op het Westelijk front breidt zich meer en meer uit, en schijnt zelfs algemeen te zullen worden.

Niet alleen aan het frontdeel in Vlaanderen, met medewerking van Engelsch-Fransche oorlogsschepen, maar ook aan het Engelsch frontdeel werden gevechten van beteekenis geleid.

Hetgeen we gisteren voorspelden, het concentreeren van Duitsche troepen ten Noorden van La Bassée en het heviger worden van den strijd wordt bevestigd door veldmaarschalk Frenchs bericht : « De strijd was zeer *verbitterd*, daar de vijand heden morgen *aanzienlijke versterkingen* had ontvangen. » Er is zelfs spraak van twee divisies.

We staan hier weerom voor het zelfde, steeds hervoorkomend feit, dat de Duitschers bijna altijd in meerderheid zijn, van zoodra de strijd van zeker belang schijnt te zullen worden, zoodat die geijkte uitdrukking, vóór maanden zoo bekend in België : « meederheid in getalsterkte » nog altijd moet gebruikt worden.

De Duitschers weten inderdaad hun troepen zoodanig vlug en gepast te verplaatsen, dat ze, alhoewel minderheid zijnde, steeds een lokale meerderheid bezitten.

Wat het Fransche front betreft, de gevechten in Champagne duren nog steeds voort, terwijl in de Vogezen de Duitschers hun aanvallen hebben hernomen.

Vergeleken met het Westelijk front schijnt het Oostelijk voor het oogenblik van veel minder belang.

Niets zekers gebeurt er. Als men vermoedt dat op een zekere plaats geregelde gevechten zullen plaats hebben, verneemt men den volgende dag dat het er op die plaats weer kalm is geworden.

De enkele gevechten die er plaats hebben zijn slechts van plaatselijke beteekenis. Het eenige front van werkelijk belang, en waarvan de Duitsche berichten nooit spreken, is de belegering en beschieting door de groote kanonnen van de Russische vesting Ossowiec op de Bobr-rivier.

In Galicië gaat alles zijn gewonen gang; geen enkele verandering die invloed heeft op het front.

Van de Dardanellen zagen we geen Engelsch bericht. Uit de Turksch-Wolffsche telegrammen maken we dan ook op dat de aanval der bondgenooten geen vorderingen maakt.

Telegrammen

Westelijk Front

Duitsche officieele berichten.

BERLIJN, 13 Maart (Wolff-bureau). Officieel wordt d.d. 13 Maart uit het hoofdkwartier gemeld :

Ten Zuiden van Yperen werden de afzonderlijke aanvallen der Engelschen zonder moeite afgeslagen.

Onze aanval, die de herovering van het dorp Neuve-Chapelle ten doel had, stiet na een aanvankelijk succes op een sterke Engelsche overmacht en werd derhalve niet doorgezet. De Engelschen ontwikkelen in deze streek een groote activiteit met vliegmachines, waarvan er eergisteren een en gisteren twee neergeschoten werden.

In Champagne ontbrandde op enkele plaatsen de strijd weder. Alle partieele aanvallen der Franschen werden met zware verliezen voor den vijand afgeslagen. 200 krijgsgevangenen vielen in onze handen.

De nevel en sneeuw belemmeren in de Vogeezen de operaties.

(Reeds gedeeltelijk opgenomen in onze vorige oplaag.)

BERLIJN, 14 Maart. — Vijandelijke schepen vuurden gisteren ten Noorden van de lijn De Panne-Nieuwpoort op onze stellingen.

Bij Neuve-Chapelle artillerie gevechten. Een Engelsche aanval werd afgeslagen.

In Champagne ten Oosten van Souain en ten Noorden van Le Mesnil nieuwe Fransche aanval onder zware verliezen verijdeld door ons vuur.

In de Vogezen werden de gevechten hervat.

Fransch officieele bericht.

PARIJS, 13 Maart. (Reuter.) Officieel bericht van vanavond :

Na de hevige gevechten van de vorige dagen is het op het geheele front nagenoeg rustig gebleven. Er zijn alleen enkele artilleriegevechten geleverd.

Wij hebben onze stellingen overal bevestigd.

Bij het Prêtre-bosch is een poging der Duitschers om aan te vallen gefnuikt.

Het Garibaldi-legioen.

BERLIJN, 13 Maart. (Wolff.) Uit Avignon wordt gemeld dat de officieren en soldaten van het Garibaldi-legioen die tot de partijen behooren, welke tusschenkomst van Italië verlangen, naar Italië zijn teruggekeerd. De anderen zijn overgegaan naar het Vreemdelingenlegioen.

Oostelijk Front

Duitsche officieele Berichten.

BERLIJN, 13 Maart. (Wolff-bureau.) Officieel wordt d.d. 13 Maart uit het groote hoofdkwartier gemeld :

De Russen trokken terug uit de streek van Augustow en Noord-Oostelijk daarvan tot achter de Bobr en tot onder de bescherming van het geschut van Grodno.

Aan de Orzice, ten Noord-Oosten van Przasnysz werd een aanval der Russen afgeslagen.

Russisch officieel bericht.

ST. PETERSBURG, 13 Maart. (P. T. A.) Gisteren is op 't geheele front geen enkel gevecht van belang geleverd.

Op den linkeroever van de Njemen en op de wegen naar Grodno waren de gevechten van plaatselijken aard.

In de streek van Kopciowo (ten noorden van Grodno) geraakten twee vijandelijke kolonnes in de sfeer van ons

geschutvuur. Onze troepen hebben zich samengetrokken in de streek van Lipsk.

Op den rechteroever van de Bobr en de Narew is de toestand onveranderd. De artillerie van Ossowiec blijft met goed gevolg het vuur der vijandelijke batterijen belegeringsgeschut beantwoorden.

De pogingen der Duitschers om den 12den dezer in de streek der rivier Orzyc tot den aanval over te gaan, hebben hun geen terreinwinst bezorgd.

Ten noorden van Przasnysz zijn de Duitschers onze loopgraven tot op 1500 pas genaderd, maar zij zijn er niet in geslaagd zich daar te nestelen.

In de Karpathen en in Oost Galicië stormt en sneeuwt het. De storm heeft de sneeuw tot groote hoopen opgejaagd.

De vijand valt ons opnieuw aan in de streek van Koziuwka.

Weensch officieel bericht.

WEENEN, 13 Maart. (Wolff-bureau). Officieel wordt heden middag meegedeeld :

In Russisch-Polen en West-Galicië is de situatie onveranderd. Overdag vond er een artillerie-duel plaats, terwijl de aanvallen van enkele vijandelijke afdeelingen over het algemeen met verliezen voor den vijand werden afgeslagen. De gevechten aan den straatweg Cisna-Baligrod, in de Karpathen duren voort.

Een hoogte, waar om dagen lang gestreden werd, geraakte gisteren in ons bezit. In een aanval in de mijnen deden onze troepen gedeelten van de vijandelijke loopgraven in de lucht vliegen, wierpen in een daarop volgend handgemeen den vijand terug en namen meer dan 1200 man, onder wie verscheidene officieren, gevangen. Des nachts werden de Russische tegenaanvallen op deze hoogte en op stellingen in aangrenzende sectoren onder zware verliezen voor den vijand afgeslagen.

Aan het « front » in Zuid-Oost-Galicië en in het gebied bij Czernowitz heerscht over het algemeen rust.

Oorlog ter Zee

De « Bayano » getorpedeerd.

De Engelsche legatie te 's Gravenhage bericht :

De admiraliteit deelt mede, dat Zijner Majesteits hulpkruiser « Bayano » vermoedelijk door een vijandelijke torpedo vernietigd is terwijl het patrouilledienst deed. Zeven en twintig man werden gered.

Aanvallen op Engelsche Stoomschepen.

LONDEN, 13 Maart. (Reuter.) De Admiraliteit bericht :

Er zijn nog zeven Engelsche schepen, met een tonnenmaat wisselende van 1794 tot 4658, sedert 10 Maart aangevallen door Duitsche onderzeeërs, en wel in het Kanaal, het kanaal van Bristol en het Iersche kanaal. Twee daarvan werden in den grond geboord, twee andere niet en van de twee overblijvende weet men niet, of ze al dan niet tot zinken zijn gebracht.

Drie man zijn om het leven gekomen.

Een Schip opgebracht.

KOPENHAGEN, 13 Maart. (Wolffoureau). Het bureau Ritzau meldt, dat volgens de Deensche dagbladen, het stoomschip « Brussel », door een Duitsch oorlogsschip naar Swinemünde opgebracht werd.

De « Prinz Eitel Friedrich ».

WASHINGTON, 13 Maart. (Reuter.) De regeering besloot den tijd, welke aan de « Prinz Eitel Friedrich » is toegestaan om te repareeren, geheim te houden.

Uit Engeland.

LONDEN, 13 Maart. (Reuter.) Er is vanavond een officieele opgave verschenen, waaruit blijkt dat sedert het begin van den oorlog 54 Engelsche koopvaarders door vijandelijke kruisers in den grond zijn geboord of genomen. Elf zijn op mijnen geloopen en gezonken, 22 door duikbooten tot zinken gebracht. In het geheel zijn 88 verloren gegaan.

Sedert het begin van den oorlog zijn 47 visschersvaartuigen verloren gegaan.

De Dardanellen

Turksche Officieele Berichten.

KONSTANTINOPEL, 12 Maart. (W. B.) (Vertaagd). Het hoofdkwartier bericht : Sedert drie dagen heeft de vijand geen aanval gedaan op de Dardanellen.

In den nacht van 11 Maart naderden zeven mijnenvegers, onder bescherming van een kruiser en eenige torpedobooten, de linie onzer mijnen ; onze lichte batterijen brachten echter schade toe aan het pantserschip en boorden twee mijnenvegers in den grond.

Een derde stiet op een mijn en zonk.

De poging van den vijand om onze mijnen te verwijderen is dus mislukt.

Van de andere oorlogsberichten valt niets van belang te berichten.

KONSTANTINOPEL 13 Maart. (Wolff). Het groote hoofdkwartier maakt bekend : In den verloopen nacht hebben onze batterijen eenige mijnenvegers, die de mijnenlijn naderden doen zinken. Heden ondernam de vijand geen enkele aanval.

Onze oorlogsschepen torpedeerden in de Egeïsche Zee een transportschip van den vijand.

KONSTANTINOPEL, 14 Maart. (Wolff.) — Heden beschoten twee vijandelijke kruisers zwakjes en met lange tusschenpoozen onze stellingen bij Kumkale en bij Sedil Bahr.

Als in den nacht van 8 Maart een vijandelijk mijnzoeker de mijnenlijn van Smyrna naderde stiet hij op een mijn en zonk.

Gisteren beschoot de vijandelijke vloot een uur lang zonder resultaat de forten van Smyrna.

Een vijandelijk vliegtuig dat over de forten vloog werd door onze kanonnen gedwongen zich te verwijderen.

De Aanval.

TJANAKKALE, 14 Maart. — De vertegenwoordiger van het Wolff-bureau telegrapheert uit de Dardanellen.

Na een stilte van twee dagen vond in den nacht van Woensdag tot Donderdag het eerste groote nachtgevecht plaats op groote schaal.

Om 11 uur begon een Engelsch kruiser en verscheidene torpedobooten een krachtige beschieting der zoeklichten van Dardanos. Onze batterijen antwoordden zoodanig dat het gansche horizont gansch in vlammen stond en dat de aarde daverde mijlen ver.

Het eerste gevecht duurde een uur.

Om 2 uur 's morgens werd het gevecht hervat ; tergelijkertijd werden mijnenvegers uitgezonden, om den weg door het mijnenveld vrij te maken.

Onder het hevige vuur trok zich de Engelsche kruiser terug, tengevolge van het treffen van een houwitser.

Drie mijnenvegers zonken, waarop de overige mijnenzoekers, vervolgd door het vuur der Turkche batterijen, zich ijlings terug trokken, zonder eenig resultaat bekomen te hebben.

Langs Turksche zijde zijn geene verliezen te melden ; de zoeklichten zijn onbeschadigd.

Ten gevolge van het mislukken van den nachtelijken aanval was het den Donderdag gansch kalm, niettegenstaande het klaar weder.

De forten van de Midden Dardanellen zijn onbeschadigd. Gezamentlijke sporen van de groote beschieting van Zaterdag en Zondag zijn verdwenen.

AMSTERDAM, 14 Maart. (Wolff.) Het « Nieuws van den Dag » te Amsterdam schrijft : Het feit dat wij over de gevechten aan de Dardanellen slechts Wolffsche berichten ontvangen, en dat de Engelsche admiraliteit sedert een week niets meer schrijft, bewijst dat de actie tegen de zeeëngte niet vooruitgaat.

Turksch Front

Turksch Officieel bericht.

KONSTANTINOPEL, 14 Maart. — Het groote hoofdkwartier maakt bekend :

Op het Kaukasusfront vielen de Russen onze troepen aan, die zich in de omstreken van Artwin bevonden ; de aanval werd afgeslagen. Wij maakten een aantal gevangenen en namen een machiengeweer.

Den 7 Maart sloegen wij al de Russische aanvallen af op de hoogten van Balikli. Ten Westen van Arturin bezetten wij de door de Russen aangelegde verdedigingswerken. Gedurende deze gevechten werden langs vijandelijke zijde een officier en 150 soldaten gedood.

De Neutralen

De Houding van Italië.

BERLIJN, 13 Maart. (Wolff.) Uit Rome aan de Vossische Zeitung :

Minister Salandra heeft, volgens de Messagero, geweigerd een interpellatie van den afgevaardigde Dappa over onderhandelingen, die met Duitschland en Oostenrijk zouden zijn gevoerd, toe te staan. Dit heeft zoodanige opwinding veroorzaakt, dat Martini, de minister van koloniecn, meende de gemoederen tot kalmte te moeten brengen, hetgeen hij deed met de volgende toespraak : « Wij zijn een volk van Zenuwzwakken. Eerst verbeeldt ge u iets en dan wenscht ge van ons te weten of het waar is. Uit het bezoek van Salandra bij Giolitti en uit 't bezoek van Von Bülow bij Salandra trekt ge reeds de slotsom dat er van nu af aan Duitsche muziek zal worden gespeeld.

Ik zeg u dat de in omloop gebrachte geruchten verzinsels zijn, van 't eerste tot 't laatste woord. »

De Toestand in Italie.

ROME, 13 Maart. (E.B.) Omtrent het gebrek aan levensmiddelen bericht de « Corriere della Sera » uit Napels, dat het in de laatste weken uit Indië aangekomen graan in de legerbehoeften voorziet. Het aangekomen graan overtreft zelfs de vastgestelde hoeveelheid met 20.000 ton. Buitendien zijn 5000 ton haver voor het leger aangekomen, terwijl bovendien binnenkort uit New-Orleans per stoomschip 3000 ton katoen wordt verwacht.

Berichten van de « Stampa » luiden echter minder gunstig. In geheel Venetië heerscht groote ontevredenheid, wegens het graangebrek. Op verschillende plaatsen grepen plunderingen van magazijnen en botsingen met politie plaats.

De « Avanti » vernoemt uit Pordenone, dat aldaar twee groote katoenspinnerijen met 3000 werklieden, wegens gebrek aan katoen, zullen sluiten. Het katoengebrek moet 'n gevolg zijn van de overlasting van de haven van Genua. De burgemeester van Pordenone telegrafeerde den minister-president, dat hij alle verantwoordelijkheid afwees, indien de regeering niet spoedig hulp verleende.

Griekenland.

ATHENE, 13 Maart. (Ag. Atti.) Heden avond wordt een koninklijk besluit openbaar gemaakt, waarbij de kamer voor een maand wordt verdaagd. Men verwacht dat daarna de kamer zal worden ontbonden en nieuwe verkiezingen zullen worden uitgeschreven.

Morgen zal de wet worden afgekondigd, waarbij het sluiten van een leening van 40 millioen francs bij de Grieksche Nationale Bank wordt goedgekeurd.

Roemenië.

BERLIJN, 13 Maart. (Korr. Norden.) De Roemeensche minister van financiën Costinescu, bekend om zijn anti-Duitsche gezindheid, heeft zijn ontslag genomen.

Luxemburg.

BERLIJN, 13 Maart. (Wolff.) Uit Luxemburg aan het Berliner Tageblatt : De Luxemburgsche Kamer van Afgevaardigden heeft de regeering gemachtigd de voorraden granen en levensmiddelen in beslag te nemen. Voorts is er een verbod uitgevaardigd om graan te bezigen voor de brandewijnstokerij.

Laatste Duitsch bericht.

BERLIJN 15 Maart. — Westende Bad werd door twee vijandelijke kanoneerbooten zonder gevolg beschoten. Onze aanval op de door Engelschen bezette hoogte ten Z. van Yperen maakte goede vooruitgang. Fransche aanval ten N. Le Mesnil onder zware verliezen teruggeslagen. In de Vogezen nog eenige gevechten in gang.

Het aantal Russische gevangenen bij Augustow steeg tot 5400. Sterke Russische aanvallen bij Prasznysz mislukten gezamentlijk onder zware vijandelijke verliezen.

Ontaarding

Van onzen E. B. correspondent uit Antwerpen :

't Is Vrijdag vandaag. Als de mist optrekt zal straks de zon langs de huizen glijden. De Keizerlei en de Meir zullen vol volk loopen : 't Is uitgaansdag voor de chique lui en veel menschen hebben nu niets te doen van 's morgens tot 's avonds. Wel zijn er nog velen in het buitenland, maar nooit werd er zooveel gewandeld als nu, en 's Zondags 's namiddags is het voetpad vol als met de feestdagen. Al deze menschen zijn echter stemmig. Men bemerkt dat er weinig jonge mannen tusschen loopen. Enkele deerntjes slenteren er luidruchtig tusschendoor en kijken vrank in de oogen van sabelsleepende krijgslui.

Wat een verschil toch reeds bij twee maanden geleden. Als ge nu bij 't Centraal station komt, 's namiddags rond 6 uur, staat het volk er op verscheiden rangen te wachten naar aankomende reizigers, en een rij rijtuigen van alle qualiteit en vorm is er verzameld. Er verschijnen dan officieren in helder grijs-blauwe uniek, en, als de trein uit Holland daar is, allerlei burgers, om ter zwaarst met pak en zak geladen. Men weet dat de vermogende vluchtelingen die na 1 Maart niet terugkwamen een zware belasting zullen te dragen hebben. Voor zoover ik weet is echter hiervan nog geen werk gemaakt, en wie zich nu eenmaal goed ingericht heeft over de grenzen, en hier niets verrichten kan, zal wel niet zoo spoedig terugkeeren. Ook arme duivels ziet men komen aansjoffelen. Als vluchtelingen uit een of ander dorp of stadje in Holland naar een kamp moeten worden overgebracht, zijn er telkens een aantal die verkiezen, dan maar naar huis terug te keeren. En we zien ze dan gaan omringd door vele kinderen met witte vlashoofdjes, en gebukt onder een opgestopt beddelaken waaruit soms een koffiepot of een « postuurken » tegen den grond aan scherven valt.

Als 't buitenlieden zijn vraag ik men telkens af : Hoe gaan die menschen terecht komen. Gaan ze hun huisje recht en hun huisraad bij elkaar vinden? Waarvan zullen ze leven? Want de bedeeling is niet overal voorbeeldig ingericht. Op veel plaatsen poetsten burgemeester en al wat gezag moest uitoefenen de plaat. De priesters werden door den bisschop teruggeroepen, maar van de anderen zitten er nog veel in Holland of Engeland. Ondertusschen heerschen op vele plaatsen ongelooflijke toestanden. Daar komt dan nog bij, dat de menschen zich nu eenmaal, gedurende de verwarring waaraan deze landstreken reeds vóór de katastroof ten prooi waren, in het hoofd hebben gesteld dat « er geen wet meer bestaat » en « dat alles nu toegelaten is ». Wij kunnen dorpen noemen, waar de veldwachter zelf met stelen begon, en met een steekkarretje verlaten huizen bezocht, om kolen op te laden. We hooren dingen vertellen die komiek zouden zijn, als ze ons niet zoo bang maakten voor de toekomst. In de straat van een groot dorp hieromtrent kregen alle huisgezinnen water uit een waterput. Sedert de inname van Antwerpen en den uit- en terugtocht van de dorpelingen verklaart de eigenaar van den put dat hij geen water meer kan geven, want dat de put droog staat (en 't heeft nooit zooveel geregend!). Wantrouwen van de geburen die allen 't een of 't ander vermissen.

Aanklacht bij den politiekommissaris, die winkelier is en den eigenaar van den waterput onder zijn beste klanten telt. Vergezeld van de aanklagers gaat hij nochtans « huiszoeking doen ». 't Halve dorp loopt samen en blijft met de aanklagers voor de deur staan.

De kommissaris gaat even binnen, komt terug buiten en vraagt onnoozel : « Verlangt hier iemand dat ik huiszoeking doe? »

In 't bijziju van de halve burgerij durft niemand aandringen, en allen gaan onverrichterzake naar huis, de kommissaris ook, want er ligt veel wijn in zijn kelder, die er door Duitsche officieren gedeposeerd was, en 's avonds komen die een glaasje drinken met zijn dochters.

Ik geloof dat er niet zoo heel veel uitzonderingen zijn op dergelijke ontaardingen. In een dorp kreeg ik brood te eten dat aan arme menschen wordt uitgedeeld: in mijn boterham vond ik twee klompjes zavel...

De menschen leven nu wel met het allerminste. Gelukkig zij die werken kunnen en zich verstrooien. Anders moet zoo'n leven enorm kwaad doen. Jonge fabriekwerksters slenteren langs de wegen en rond de kazernen. Als ge naar Brussel rijdt of naar Gent staan in de deuren van kroegjes en huisjes vrouwen die den voorbijganger wenken. In een gehucht in 't land van Waes waren verleden week twee gehuwde en twee ongehuwde vrouwen zwanger van vreemdelingen. Als ge die dingen ziet en hoort beseft ge, hoe in-gemeen het wetsvoorstel van een Maurice Barrès is, die ook wel weten zal (of zou het er in Frankrijk anders toegaan dan hier?) wie er de schuld draagt, en hoe misdadig de verantwoordelijke personen handelen die zich aan hun plicht onttrokken, in veilige haven champagne drinken en de hun toevertrouwde landgenooten zich laten vervuilen en ontaarden tot een in de kiem bedorven geslacht.

Wat zal er veel te wieden zijn onder de tarwe!

BUITENLAND

Nederland

(Van onzen D. D. correspondent.)

Amsterdam. 10 Maart.

Mijn vorige brief behandelde slechts zeeoorlogsvragen, en deze brief moet daar alweer mee beginnen.

De schrik voor de onderzeeërs is bij de neutralen zeer verminderd nu het manifest gebleken is dat deze zeemonsters den neutralen zoo min mogelijk in den weg zitten en hen anders met zeer veel correctheid begroeten met vlagsignalen. De Nederlandsche scheepvaart zelfs op Engeland is nagenoeg geheel hersteld.

Doch daar is nu de represaillemaatregelen — verklaring der Bondgenooten — ons het leven nog zuurder komen maken. Men verkeert in twijfel en onthoudt zich.

Onze scheepvaart immers had het buitengewoon druk, vooral nu met het uitvoeren van Duitsche producten naar Amerika en andere streken. Ook de invoer der niet-contrabande zijnde goederen ging naar Duitschland door middel onzer schepen.

Eenige stagnatie is daarin nu direct ingetreden totdat men nadere aanwijzingen zal hebben. Het schijnt dat de Amerikanen alles behalve gesticht zijn daar vooral zij hierdoor getroffen worden. Immers was de katoenuitvoer van hen naar de Middeneuropeesche staten geweldig groot en maakte zij hiermede groote winsten. Ook hier zal men dus moeten wachten op nadere verklaringen.

Het laat zich op 't oogenblik echter aanzien dat de Bondgenooten zéér gematigd zullen optreden om Amerika niet tegen zich in het harnas te jagen.

Zooals ik U reeds meldde zijn we hier overstroomd met vluchtelingen. Meestal verstaat men hiermede arme berooide luitjes die hier gratis verblijf en onderhoud moeten zoeken. Doch tevens zijn hier zeer talrijke gegoede families uit de verschillende steden gekomen.

3

UIT DE REVOLUTIETIJD

Brieven van en aan

JAN FRANS WILLEMS

De uitkomst heeft maar al te zeer de gegrondheid gestaafd der zwaarmoedige denkbeelden, die Gij U, blijkens een vroeger schrijven, van den staat der zaken in het Zuiden gevormd hadt, en die ik mij nog altijd vleide dat overdreven waren. Ook heeft de tijding van het gebeurde te Brussel hier even groote verbazing als verontwaardiging verwekt, daar niemand zich had durven voorstellen, dat men voor dergelijke uitersten in ons land te duchten had, en de geest van kwaadwilligheid zich op zulk eene wijze openbaren zou. Ik hoop met U, dat die geest met nadruk zal beteugeld worden, en de eerste aanstokers van een zoo schandelijke oproer, die ik mij bezwaarlijk kan voorstellen, dat onder het lage gemeen te zoeken zijn, de welverdiende straf niet ontgaan zullen. Zachtheid en toegevendheid, hoe loffelijk anders op zichzelve, heeft tot hiertoe de kwaadwilligheid maar al te veel gestijfd, en zou dit in 't vervolg waarschijnlijk nog veel meer doen. Deze denkwijze is hier, ook bij de tedaarste lieden, vrij algemeen, en ik geloof zelfs dat de liefde voor den Koning en zijn Stamhuis, die door de jongste gebeurtenissen in het Noorden merkelijk verlevendigd is en zich overal op de onduhbelzinnigste wijze geopenbaard heeft, eenige verkorting ondergaan zou, indien men, tegen verwachting, in de door te nemen maatregelen, geene kracht en gepaste strengheid aan zachtmoedigheid gepaard zag. Intusschen erken ik gaarne, dat het eene moeilijke taak is, hier den juisten middenweg te houden, en beklaag van hart eenen Vorst, die zijne edele pogingen om de welvaart en het geluk van alle zijne onderdanen te bevorderen, en zoo veel mogelijk aller wenschen te bevredigen, op eene zoo schandelijke wijze beloond ziet. Geve de Hemel Hem de noodige wijsheid en sterkte, om in dezen zoo te handelen, als tot volkome herstelling en duurzame handhaving der openbare orde en rust meest dienen kan. Voorts ben ik het met U ten volle eens, dat zij die door hunne gehechtheid aan Fransche taal en instellingen hardnekkig weigeren zich tot Nederlanders te laten vormen, in geenen deele te vertrouwen zijn.

In de hoop, dat Gij dezen met de lieve Mevrouw Willems en alle de Uwen in den besten welstand ontvangen zult, noem ik mij, na onze hartelijke groete aan U en haar, met de meeste hoogachting en vriendschap

T. t.

M. Siegenbeek.

P. S. Ik vertrouw, dat de Hr. Bodel U mijnen laatsten met de daarin vervatte testimonia voor den Hr. Kreglinger heeft overgebragt.

De Schutterij neemt, sedert het vertrek van het garnizoen, hier de wachten waar, 't geen mijn zoon, die Luitenant bij dezelve is, in deze dagen eene ongewone drukte geeft. Er is echter gelukkig hier geene reden, om de verstoring der openbare rust te vreezen. Van Genabeth van Brugge kreeg ik heden een' brief uit Middelburg, waarin hij mij meldt, met vrouw en zes kinderen uit vreeze van plundering in allerlijl en zonder iets mede te voeren, derwaarts gevlugt te zijn en zich, als van al het noodige ontboot, in merkelijke verlegenheid te bevinden. Ik heb natuurlijk terstond mijn best gedaan, om hem daarom zoo veel mogelijk te gemoet te komen.

Aan Mr. Jer. De Vries.

BESTE VRIEND!

Wat ik gevreesd had ligt nu aan de orde van den dag. De commissie, door den prins van Oranje aangesteld, heeft voorgeslagen om het Zuiden van het Noorden af te scheiden, dat is, om Walen of Franschen van ons te maken. Dit denkbeeld van afscheiding lacht velen toe; want waar en onbetwistbaar is het, dat er in Braband een al te groot getal van Hollanders geëmployeerd zijn, en daaruit ontstaat nu ook natuurlijk de tweeledige vraag, die men elkander doet; wilt Gij, zooals het nu is, door de Hollanders, of wilt Gij door de Brabanders, door uwe eigene landgenoten bestuurd worden? Men ziet niet in, dat nu de haat tusschen beiden nog veel levendiger en kwader worden zal, en dat men aldra zal roepen : ons geld gaat naar de Hollanders, de koning is hun meer dan ons genegen, dietlegenstaande wij hunne schuld dragen enz. enz. Het zal niet lang duren op dien voet. Misschien (neen, niet misschien, maar *voorzeker*) wachten de Stassart en anderen de eerste en beste gelegenheid af om België aan den Jacobijnschen koning van Frankrijk over te leveren. In alle geval zullen *zij* regeeren, en hemel! welke regeering!

(Wordt voortgezet).

Maken de arme vluchtelingen geen goed figuur — de besten zijn veelal reeds lang weg en men heeft slechts een uitschot hierover — deze begoeden maken zoo mogelijk een nog veel onsympathieker indruk.

Terwijl Nederland zich uitslooft om de broeders uit het Zuiden te helpen in den nood, blijven zij het geheel gemoedelijk toekijken en dat niet alleen — doch zij vermaken zich hier bijzonder goed. Men zou zeggen dat zij wel de aangewezen menschen zijn om de arme landgenooten op te beuren en zich om hun lot te bekommeren doch dat laten zij aan Nederland over.

De meeste armen zijn vlamingen en deze heeren rijken zijn zulks ook nog wel doch gelieven zich « flamands de cœur » te noemen, d. w. z. dat zij hun landstaal niet spreken doch het eigenaardige vlaamsche karakter in het Fransch willen uitdrukken, hetgeen voor beiden — èn voor het Fransch èn voor het Vlaamsch karakter — zeer bedenkelijk is.

Deze beruchte « flamands de cœur » dineeren in « Central », « De Twee Steden », in « Den Haag », « American », « Trianon » in Amsterdam, zij vullen de Theaters en Bioscopen, zij flaneeren steeds langs de straten, maken ontzaggelijk veel drukte in hun optreden, manieren, spreken en schermen veel met « patriotisme » « volontaires », enz.

Deze gegoeden maken alhier een buitengewoon betreurenswaardigen indruk op de Nederlanders. Wat is er ellendiger dan te zien hoe landgenooten zich eigenlijk schamen over hun armere ongeluk-deelende broeders ! En dit soort menschen, die in vredestijd zich toch reeds zoo weinig om hun volk bekommerden, vinden deze oorlogstijden een geschikte gelegengeid om het totaal te negeeren terwijl ze zoogenaamd dwepen met België.

Aan de Nederlandsche staat kost het onderhoud dier honderdduizenden berooiden nu reeds millioenen en daar moeten de Nederlanders, die reeds zooveel aan vrijwillige ondersteuning van landgenooten en vluchtelingen gaven, voor zorgen in den vorm van belastingen.

Is het nu niet hoogst onkiesch dat die pretmakende gegoede Belgen wel geld vinden voor hun vermaak doch niets of weinig voor vrijwillige ondersteuning van hun ongelukkige landgenooten.

Daar komt nog bij dat dit soort vrienden der Valmingen zich nog aan de rechtmatige belastingen, door den Nederlandschen fiscus te heffen, onttrekt ! Zoo ontloopen ze de laatste kans om bij te dragen aan het onderhoud der kampen en vluchtoorden.

Komt het hun echter geschikt voor, in verband met hun « patriotisme », dan staan die heeren onmiddellijk klaar om de inrichting dier oorden te veroordeelen en Nederland overal te laken !

Deze twee categoriën van Belgische vluchtelingen — armen en rijken — maken aldus een zeer treurig figuur en, — jammer genoeg —, zij zijn de talrijksten.

Naast hen heeft men een betrekkelijk klein groepje sympathieke figuren die echter met hun weinigen niets vermogen tegenover die zee van treurige elementen die ons hier uit België zijn gekomen !

Over hen een volgende maal !

BINNENLAND

Brussel

(Van onzen Vl. correspondent :

12 Maart. 1915.

Ziet ge wel, hoe 't leven zijn gang gaat. Daar komen meer en meer 'n heele boel kleine vraagstukjes van vlaamschen of anti-vlaamschen aard aan de dagorde. Ik weet wel, deze vraagstukjes, — ik raakte er reeds enkele aan in vorige brieven — zijn over 't algemeen nogal onbeduidend in schijn. Doch ze kunnen groeien. Heb maar geduld.

Daar hebt ge nu de beruchte « Ligue des Locataires », die met hoogmoed een nationale instelling, met vertakkingen over het gansche land, wil worden. Zij vereenigt op dit oogenblik natuurlijk reeds talrijke bij de zaak belanghebbende huuraars. Zeker zou de werking dezer « Ligue » er bij winnen, door naast de Fransche taal, ook de Nederlandsche te erkennen. Tot dusverre werden alle schriften en handelingen dezer Huuraarsvereeniging uitsluitend in de Fransche taal opgesteld en afgedaan, zeer vervelend voor die onder ons, welke ook gaarne het « offensief » tegen hun huisbaas zouden nemen. De « Ligue » moest als 't u belieft zoo goed zijn ook de Vlamingen een kansje te geven.

Zij spiegele zich aan het Duitsch Postbeheer. De bedienden der Brusselsche middenpost, in 't Nederlandsch aangesproken, antwoorden in deze taal zoo in de puntjes, dat ge van verontsteltenis tien postzegels in plaats van vijf koopt. Wat 'n ommekeer !. Wacht maar tot de Verbondenen komen...

Wat de briefdragers betreft die den dienst hebben hernomen, zij zijn honderd en twee in getal. De overige zeven-honderd schijnen geweigerd te hebben de verbintenis, door dewelke zij zich moesten verplichten het werk te hernemen, te onderteekenen. En nu zijn er reeds gedienstige en van naarstigheid overloopende vaderlanders, verzamelaars van vuile papiertjes, die de nummers aanteekenen der briefdragers welke hun ronde doen. De wraak zal bloedig zijn !

Een van dit soort vaderlanders kwam gisteren, brandend van opgewondenheid, bij me binnenvallen met de woorden :

— « Ge gaat toch zeker zaterdagavond naar de Munt niet ! ? Het is een waar schandaal dat de Duitschers in onzen nationalen schouwburg een Duitsch muziekfeest durven geven. Zij zijn hier nog niet thuis, hoor. Maar wacht een beetje, zaterdagavond staat een verrassing voor hen klaar. Ge gaat er toch niet heen hoop ik ! ?

En ik : — « Jongen denkt eens aan. Wat een festijn voor ons reeds zoo lang van goede muziek gespeende ziel. Zij geven met Duitsch-geschoolde zangers en muziekanten : Bach, Beethoven, Mozart, Brahms, Wagner. Het is een echte muzikale orgie.... »

En mijn kameraad nijdig fluisterend : — « Geef acht, doe het niet : de Keizer zal er zijn, en een heele vloot Engelsche en Fransche vliegers komt om negen uur stipt bommen gooien. Ik weet het zoo goed en uit zoo'n vertrouwbare bron, als het maar kan. Ik weet het van denzelfde die aan Maeterlinck heeft medegedeeld dat het Brusselsch stadhuis en gerechtshof ondermijnd zijn en klaar staan opgeblazen te worden. Dus, vertrouwbaarder kan het niet..... ».

Goede hemel ! De Keizer, honderde Duitsche officieren, de munt, alles de lucht in !. Wat een opschuddingwekkende gebeurtenis. En zegge, dat ik verwittigd ben, dat ik zelfs het juiste uur waarop de ramp geschieden moet, ken, en dat het me onmogelijk zijn zal, mijn sensationneele reportage aan « De Vlaamsche Post » tijdig genoeg te seinen, opdat ze nog in de ochtenduitgave van Zondag komen zou !.....

En zegge, dat burgemeester Max niet daar is, om aan 't hoofd der Brusselsche burgerpolitie het eerste, bij de ramp hulp te bieden. Hierom, wellicht zal men den aanslag eenige weken verdagen.

Vele Brusselaars hebben inderdaad de goede hoop dat Max vrijkomt. Zij ieveren er althans voor. Te Brussel en in de omliggende gemeenten verzamelt men handteekens op een smeekschrift, dat er toe strekt de in vrijheidstelling van burgemeester Max, in krijgsgevangenschap te Gatz, van de Duitsche overheid te bekomen. Geduld maar, Sixte Quint is Paus geworden en Sixte Quint was varkenshoeder.

24

DE DWEPER

roman door HALL CAINE.

—

« Stil, » hernam Drake en toen kwam Benedick binnen en het publiek ontving hem met een luid gejuich. « Irvin, » fluisterde Drake en Glory's blik teekende nog meer verwondering dan eerst en zij zeide zachtjes :

« Maar straks hebt umij gezegd, dat deze komedie aan mijnheer Irvin toebehoorde, mij dunkt dat het zijn plaats dan geweest was om het publiek te verwelkomen. »

Het idee, dat Benedick zich zelf zou toejuichen bij zijn eigen verschijning amuseerde Lord Robert erg en hij begon op zijn eigen sarcastische wijze te lachen; maar Drake voegde hem toe :

« Houdt je stil, » Robert.

Glory had als een kind slechts ooren en oogen voor het spel en zij was daarin geheel verdiept en lette op niets anders. De vroolijke woordenstwist tusschen Beatrice en Benedick was begonnen en terwijl zij er naar luisterde werd haar gelaat zeer ernstig.

« Nu, zij gedraagt zich heel dwaas, » merkte zij op « en als zij zulk een groot tooneelspeelster is als gij zegt, moest zij eigenlijk zoo niet doen. »

Door zoo te praten tegen dien man toont zij iedereen duidelijk dat zij meer van hem houdt dan van iemand anders, ofschoon zij nog zoogenaamd haar best doet om hem het te verbergen. Dat vind ik nu dwaas, hij merkt het toch ! »

Maar het scherm ging nu neer na het eerste bedrijf, het licht werd opgedraald en de anderen lachten haar uit. Toen begon zij ook te lachen.

« Het is natuurlijk maar comedie », zei zij nadenkend. « en ik weet alles van comedies, ik kan het zelve ook wel. »

« Daar twijfel ik niet aan », zei Polly, minachtend. Maar Glory lette er niet op.

Gedurende het tweede bedrijf was zij geheel verdiept in de beschouwing van het gemaskerd bal, zij lachte bijna niet en zat doodstil. Het licht, de kleuren, de fraaie kleederen en de vroolijke jonge aangezichten, alles bracht haar in verrukking; maar zij zeide niets. Haar lichaam was er alleen aanwezig, geleund over de balustrade der loge met glinsterende oogen en trillende lippen; haar ziel was op het tooneel, fraai gekleed en gemaskerd schertsende met Benedick, maar zij wist zich in te houden en toen het scherm gevallen was begon zij over het spel te praten.

Zij bleef bij haar meening dat Leonato uitmuntend speelde voor zulk een oud man en toen Polly Claudio's lof zong, was zij het met haar eens.

« Maar toch is Benedick mijn keus, » zei zij. Zij had zich als 't ware vereenzelvigd met Beatrice en noemde haar naam bijna niet.

Gedurende het derde bedrijf lieten haar verstand en zelfbeheersching haar geheel in den steek. Onder de ballade « o zucht niet meisje, zucht niet meer, » dacht zij op eens aan Johnnie en fluisterde Drake in, dat hij zoo naar was toen zij het gasthuis verlieten. En toen het zingen gedaan was en Benedick beweerde dat het lied slecht gezongen was door den knaap, beweerde zij niet te begrijpen hoe de heer Irving zoo iets zeggen kon, de jongen had het zoo aardig gezongen.

« Maar hij heeft 't zelf gemaakt, » fluisterde Drake en toen zei zij weer heel uitgestreken —

« O, ja, nu begrijp ik het — Shakespeare natuurlijk.

Daarop kwam het tooneel van de twee gelieven en zij sprak als haar meening uit dat iedereen altijd verliefd was in dergelijke tooneelstukken, daarom bevielen zij haar zoo; maar wat deze menschen betrof, zij waren wel onnoozel als zij dachten, dat Beatrice niet wist, dat zij Benedick liefhad. Claudio daalde ook in andere opzichten zeer in haar achting en toen hij er in toestemde om Hero te bespieden verklaarde zij, dat hij zich nog schamen moest.

« Wat stel jij je toch aan ! » zei Polly. « Het is toch immers de schrijver. »

« Nu dan moest de schrijver zich nog schamen over zichzelf, want het is onrecht en wreed en noodeloos, » antwoordde Glory.

Het gordijn was nu weer neergelaten en de heeren waren in een diepzinnig gesprek gewikkeld over het zedelijke in de kunst; Lord Robert beweerde dat alle kunst zedeloos was en Drake hield vol dat Glory gelijk had en zoo duurde het gesprek nog eenigen tijd voort, zonder dat zij het eens werden.

Maar bij het vierde bedrijf was Glory haar eigen bestaan geheel en al vergeten en ging zij volkomen in het stuk op. Toen zij zag dat het tooneel het inwendige van een kerk voorstelde en zij bij een huwelijk tegenwoordig zouden zijn kon zij nauwelijks van verrukking op haar plaats blijven zitten; maar toen het huwelijk verhinderd werd en Claudio zijn aanklacht tegen Hero indiende, zei zij, dat dit nu juist iets voor hem was en

Deze beroemde theater-spreuk, ontleend aan « De Wandelende Jood », niet dien van Vermeylen, maar dien in acht bedrijven waarin Rodin, niet de beeldhouwer, zijn avontuurlijk leven leeft, herinnert mij eraan dat met dit stuk de knappe tooneelspeler Henri Hesselenk, te Gent door enkele zijner scheppingen o. m. die van Strindberg's « vader », zoo gunstig gekend in den Volksschouwburg zijn feestavond viert. Ik beveel deze vertooning, welke op Maandag 22 Maart a. plaats heeft, aan de vrienden van dezen kunstenaar en aan die onzer Brusselsche lezers, welke van sterke tooneelaandoeningen houden, aan...

Ik vergeet niet aan te teekenen dat te Brussel, onder de bescherming en in samenwerking met het Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit, een Middenkomiteit voor de ontginning der onbebouwde gronden is tot stand gekomen. Dit komiteit heeft voor doel tot den aardappelkweek te bestemmen alle gronden en terreinen, te Brussel en omliggende, daartoe geschikt. Behoeftige huisgezinnen zullen brokjes grond in de stad en voorgeborchten zelf bewerken en beplanten. Op grootere stukken grond zal het nieuw gevormde Komiteit zelf kweeken, ten behoeve van het Hulp- en Voedingskomiteit.

Dit nieuwe liefdadigheidswerk, is zeer toe te juichen. Het zal ons bovendien hier en daar van de afschuwelijkheid der onbebouwde gronden en met afval en steengruis bezaaide terreinen, verlossen. Ik zie al met verrukking een pleintje lief en kleurig aardappelgroen op de Noordlaan, naast het huis van den juwelier Collard de Thuin en een prachtige, uitgestrekte aardappelsquare op de gronden der afgebroken grenadiers-kazerne, vlak aan den voet der Kongreskolom. De practische toepassing van natuur- en stedenschoon, dat moest de oorlog ons leeren!

Ninove

9 Maart 1915.

Een referendum.

Onzen ijverigen burgemeester M. Clement Behn, welke zich zooveel opoffert voor zijne ingezetenen komt den volgenden oproep te doen.

« Overtuigd dat er tegenwoordig meer dan ooit misbruik gemaakt wordt van het recht van bedelen;
» overwegende dat het stedelijk « Comiteit van Onderstand » dagelijks steun verleent aan alle behoeftigen;
» dat dit Comiteit zich door dagelijksch onderzoek beijvert om den onderstand op billijke wijze te verdeelen;
» Zoo zijn wij geneigd het *openbaar schooien* op het grondgebied der stad te verbieden.

« Opdat de te treffen maatregel een ten goede zou komen aan alle ware noodlijdenden, noodigen wij Ued. uit u te willen verbinden, gedurende den oorlog, *Wekelijks* in het hooger bedoeld steunfonds eene door u te bepalen som, hoe gering ook, te storten.

» Wij verzenden u derhalve de onderstaande vragen te willen beantwoorden en naamteekenen.»

Deze oproep heeft een zeer voordeeligen uitslag gehad.

Dief geknipt.

Verleden nacht werd er in de Savooistraat bij een bedelaar, beter bekend onder den naam van « Krommen Fiel », ingebroken en eene beurs met een honderdtal franken gestolen, al wat de arme man bezat. M. Thuylie politiekommissaris ter plaats geroepen deed een kort onderzoek en een uur nadien werd de inbreker gevangen. Het is zekere Emiel V., een slechte kerel die aan zijn proefstuk niet is. Hij is naar het gevang van Oudenaerde overgebracht.

Hoe lang zal dat nog duren.

Ja! hoe lang nog zullen de aardappelschillen blijven verloren gaan, gelijk het thans gebeurt bij het meerendeel onzer medebürgers? Wij trokken dezen morgen door een onzer voornaamste straten, telden er de « vuilnis bakken » waar aardappelschillen en plantaardigen keuken-afval in te vinden waren en konden bestatigen dat bij de twee derden der huishoudens de schillen enz. den weg van den stedelijken vuilnishoop nemen. Hoe spijtig! In tijden van veevoederschaarschte dagelijks honderden kilos beste veevoedsel zien verloren gaan! Aardappelschillen zijn ruim zoo voedzaam als de aardappels zelve: dit blijkt uit eene ontleding die wij onlangs deden uitvoeren hier ter stede.

In afwachting dat een ruimingsdienst der aardappelschillen kan worden ingericht en in voordeel van een of ander weldadigheidswerk uitgevoerd, zullen onze medeburgers wel doen hunne schillen te nutte te maken met ze te bewaren. Dit is van algemeen belang.

Brugge

Voor de duivenmelkers.

Een bericht van de Duitsche overheid verwittigt de duivenkweekers dat het toegelaten is de duiven te laten uitvliegen, drie dagen per week, den maandag, woensdag en vrijdag. Moest deze toelating tot misbruiken of onregelmatigheden aanleiding geven, zij zou dadelijk ingetrokken worden en de plichtigen streng gestraft.

Ziekte.

De mare is hier toegekomen uit Vlissingen dat M. Edmond Van Reybrouck, schepen van Moerkerke en bijgevoegde senator, door eene beroerte is getroffen geworden. Zijn gezondheidstoestand baart aan zijne naastbestaanden ernstige onrust.

Het bier.

De brugsche brouwers hebben voor enkele dagen eene vergadering gehouden en besloten het bier twee frank per ton op te slaan. De reden van deze prijsvermeerdering is gewettigd door den mangel aan granen, hoppe en mout die thans zeer hooge prijzen bereiken.

De mout, namelijk, die voor den oorlog 30 tot 35 fr. werd verkocht, geldt thans 60 tot 65 frank.

Verscheidene brouwers spreken zelfs van, bij gebrek aan de noodige grondstoffen, hunne nijverheid stil te moeten leggen.

Schooiers en leurders.

Zooals wij het reeds gezegd hebben in eene voorgaande briefwisseling, zijn onze straten, sedert het begin van den oorlog, overrompeld door een zwerm kwajongens die de menschen lastig vallen en ze niet meer loslaten, tot dat zij die ze voor slachtoffers gekozen hebben, er in toestemmen in den zak te schieten om van de plagerij af te zijn.

Treedt ge nu eene herberg binnen om aan de plagerij te ontsnappen en op uw gemak een pintje te drinken, ge zijt nog niet geheel neergezeten, of daar komt weeral den een of den anderen « commerciant » afgesteken met postkaarten, schrijfpapier, potloodpennen en diet meer en zoo de baas van 't huis het gewaagt die vervelende kerels naar buiten te drijven, dan wordt hij door die onbeschaamde lomperikken met scheldwoorden overladen.

Zou de policie niet een oog kunnen in 't zeil houden om aan al die tergende schooierij een einde te stellen?

In memoriam.

Ons is heden het droevige nieuws toegekomen van het overlijden, aan het front, van majoor Louis Piret, paardenarts bij de 4ste ruiterij divisie.

Majoor Piret, die sedert lange jaren te Brugge verbleef, was een ware volksman wiens vroegtijdig afsterven, door zijne talrijke vrienden innig betreurd zal wezen.

* * *

Met diepe droefheid vernemen wij insgelijks het overlijden, te Veurne, op 20 jarigen leeftijd, van de jonge heer André Philipin, zoon van den heer Louis Philipin, leeraar van hoogere wiskunde aan het Koninklijk Atheneum.

Begaafd met een buitengewonen schranderen geest, scheen de kloekmoedige jongeling tot eene schitterende toekomst geroepen. Het onverbiddelijke noodlot heeft er anders over beschikt.

Hij ruste zacht in den schoot van het Belgisch Vaderland dat zijne edele ziel zoo vurig beminde.

* * *

Donderdag overleed te Sint Andries, in den vollen bloei des levens, de heer Louis Bragard, leeraar van fransche letterkunde aan het Koninklijk Atheneum te Brugge.

Met de h. Bragard verdwijnt eene der schitterendste figuren van het brugsche leeraarkorps.

Professoren en leerlingen zullen zijn aandenken in eere bewaren.

Aalst

Aalst, 11 Maart 1915.

De voedingsdienst.

Op dit oogenblik zijn er ruim 3700 huisgezinnen met 17.000 personen welke den onderstand genieten. De kosten zullen nu circa 20.000 fr. per week beloopen: dat is een stellig bewijs hoe groot de armoede is te Aalst, eene stad van 37.000 inwoners!!

Er is ook 3000 kil. spek aangekocht. Wellicht zal deze aan de familiën die onderstand genieten uitgedeeld worden. In dat geval zullen onze moeders ook wat vet in den pot hebben: iets dat zij sinds lang hebben moeten missen.

Het Spaansch-Amerikaansch onderkomiteit.

Die instelling bracht tot hiertoe 800 familien melk toe. Deze heeft ook besloten kolen aan te koopen en dit voor ieder huisgezin 100 kil. Koffie en peën zullen ook uitgedeeld worden.

---

hij zou zijn verdiende loon krijgen als niemand hem geloofde.

« Stil, » zei iemand achter hen.

« Maar zij geloven hem toch, » zei Glory duidelijk hoorbaar.

« Sst! Sst! klonk het van verschillende kanten.

« Neen maar, dat is schandelijk — haar vader, ook ook al — » begon Glory.

« Stil Glory! » maar zij was opgestaan en toen Hero bezwijmd neerviel, uitte zij een kreet.

« Wees toch stil! » fluisterde Polly, ga zitten, iederen kijkt naar je.

« Het is maar comedie, moet je denken, » fluisterde Drake en Glory ging zitten en zei —

« Och ja natuurlijk, het is maar comedie. Dachten julie dan — »

Maar zij ging dadelijk weer op in het spel. Beatrice en Benedick waren nu alleen in de kerk en toen Beatrice zeide: « Steek Claudio dood, » sprong Glory weer op en klapte in de handen. Maar Benedick wilde Claudio niet dooden en nu had hij het geheel bedorven. Dat noemde zij nu niet een groot tooneelspeler zijn en men moest eigenlijk niet naar zulke dingen zitten kijken. Er gebeurden genoeg slechte dingen in het werkelijke leven, maar men behoefde niet naar den schouwburg te gaan om zoo iets te zien en zij wilde maar liever weggaan.

« Wees toch niet zoo mal! » zei Polly, maar Glory was de loge al uit en Drake ging haar achterna.

Zij kwam weer terug bij den aanvang van het vijfde bedrijf met roode oogen en zag er zeer verlegen uit. Van dat oogenblik af zat zij meestal te schreien maar zij gaf verder taal noch teeken totdat het grosne scherm aan het einde neerviel en toen zei zei:

« Het is toch iets wonderlijks! heel vreemd om de menschen te doen vergeten, dat het werkelijk is.

Lord Robert die achter Polly's stoel stond half verscholen achter het gordijn had naar Glory gekeken met een sarcastischen glimlach en hij had menige cynische opmerking gemaakt om haar geestdrift te doen bekoelen. Eindelijk vroeg hij: « Zoudt ge lust hebben eens een blik van nabij in die wonderwereld te slaan, Glory? »

Glory wist blijkbaar niet wat hij meende en Drake mompelde: « Houdt je toch stil, Robert! » En toen zich tot Glory wendende zei hij om het haar duidelijk te maken: « Hij vroeg of je lust zoudt hebben eens een kijkje te nemen achter de coulissen, maar ik denk niet—

Glory uitte een kreet van verrukking « of ik er lust in zou hebben. Ik zou het heerlijk vinden! »

« Dan moet je eens beiden meegaan naar eene repetitie, » zei Lord Robert en dan later bij ons blijven theedrinken.

Drake maakte een afkeurend gebaar, maar Polly zei met een allerbeminnelijkst lachje dat het heerlijk zou zijn en Glory was een en al verrukking.

De meisjes gingen volgens haar eigen keus alleen naar huis met den omnibus naar Hammersmith. Zij zaten tegenover elkander en spraken nauwelijks een enkel woord. Polly neuriede zachtjes: « zucht niet meisje, zucht niet meer. »

(Wordt vervolgd).

Uit G. G's Duik almanak

75 290

Dijsendag

N. M. 21 Mart.

16

S. Cyrik, M.

Vl. namen: *Cyrick, Cierk, Cierkens, Sieris, Sierens, Versieris.* 't Is vandage de sterfdag, en den 8 oest de vierdag van s. Cyrik.

't Heilig Sacrament van mirakel, tot Amsterdam, op vandage, 't jaar O. H. 1345.

Sinte Eusebia, Abdesse van Hamagen.

Sint Heribrecht, eenzator in den bosch van Marlange, bij Namen.

Boschvogel
boschei.

Lentemaand | Martij.

Kunstkronijk

Symphonisch Concert in den Pathé-Schouwburg

Zondag 14 en Woensdag 17 Maart

—

In het aangename stemmingzaaltje van den Pathé-Schouwburg worden regelmatig concerten ingericht onder de leiding van den Heer R. Guillemyn, ten voordeele van de hulpkas der Artisten-Muzikanten.

Op het programma stonden ditmaal een symphonie van Haydn, en Mendelssohn's Zomernachtsdroom, plus dan nog verscheidene kleinere stukjes.

Het is werkelijk eigenaardig voor moderne ooren terug verplaatst te worden in den tijd van de eerste klassieke symphonieën: Haydn's werk schijnt zoo eenvoudig, zoo doorzichtig van bouw, en toch geniet men van dien eenvoud zelf, en vooral van de onuitputtelijke fantasie en den gedachtenrijkdom van den komponist. Zooals men weet is het Haydn die den vorm van symphonie eigenlijk bepaald heeft; onder de 120 symphonieën van den meester is die in Es één der belangwekkendste, en zeer geschikt om ons een denkbeeld te geven van zijn werk.

Het Allegretto is volgens ons wel het mooiste deel: afgewisseld en geestvol. Het Adagio met typische bassen-beweging. Vele lieve effekten van blaasinstrumenten, enz., met kleine middelen bereikt.

De inrichters hebben dan enkele kleine stukjes ten gehoor gebracht, om door afwisseling te boeien. « 's Nonnekens Biecht » van Roels is een schilderachtig lied, misschien een beetje te tragisch van opvatting, maar toch karaktervol. — « De Zeeldraaier » van Opsomer zonder belang.

De « Jaargetijden » van Tschaïkowsky zijn te Gent weinig bekend, te weinig. Voor elke maand heeft hij een stukje pianomuziek geschreven: in het concert werden uitgevoerd: « Het Sneeuwklokje » (April: ranke, slanke melodie), en « Herfstlied » (Oktober: met een stillen weemoed, als een herdenken van vervlogen geluk). Wanneer krijgen we eens Mei en Juli?

De « Zomeruachtsdroom » is een pereltje in het werk van Mendelssohn; we behooren wel niet tot de bijzondere liefhebbers van dien komponist, maar we moeten toch onze volle bewondering uitspreken voor dien vlotten stijl, waarin niets hapert, waar alles zoo voortreffelijk ineen past; het is eigenlijk alsof de noten zichzelf schikken! Maar gemis aan oorspronkelijk voelt men toch; de « gulden middelweg » is Mendelssohn's leus geweest. — De « Huwelijksmarsch » was gelukkig maar van kant gelaten (het is eigenlijk al te afgezaagd), alsook het Allegro. De vier andere deelen werden uitgevoerd, en met succes; vooral toegejuicht werd de welbekende Nocturne, met het indrukwekkend slot dat zich ruischend verheft, als een beeld van den sterrenfonkelenden nacht.

« De Lustige Boer » deed natuurlijk nog altijd genoegen.

Eindelijk het openingsstuk van de « Dame Blanche », dat steeds een der beste werken blijft uit het oud Fransch repertorium. Om het te verstaan lette men hierop: drie hoofdthemas — 1. « Prenez garde, la dame blanche vous regarde »; 2. Het eigenaardige Schotsche lied dat de feestvreugde der bergbewoners uitdrukt, telkens met een sterk accent op de eerste noot; 3. Als verbinding tusschen die beide, de melodie « Ik kan het niet begrijpen » met hare geheimzinnige uitdrukking, fijntjes afgeteekend.

In 't algemeen was de uitvoering goed; Haydn's Menuet niet te snel nemen!

Over Jef van Hoof's « 't Is Stille » zullen we enkele notus geven bij het bespreken van eenige andere liederen van den toondichter, in een der volgende nummers.

Gemengd Nieuws

Gent

In 't water.

Gisteren avond rond 7 uren, speelde het kind De Pauw Lieven, oud 14 jaar, wonende Apostelstraat, 25, op den trap der kaai, Oude Beestenmarkt, toen het in het water viel. Het was op het punt te verdrinken, toen de genaamde Van Severen Jan, oud 14 jaar, wonende Oude Beestenmarkt, 6, zich in het water wierp en den jongen drinkeling redde.

Poging tot zelfmoord.

Gisteren avond rond 7 uren, is op de Coupure, rechtover het fabriek Vande Kerckhove, de genaamde Wille, Clementine, 18 jaar, dagloonster, ongehuwd en wonende te Brussel in het water gesprongen. Zij is gelukkig gered door de voorbijgangers bij middel der reddingstoestellen.

Na de eerste zorgen ontvangen te hebben bij den geneesheer Dumont, werd de vrouw naar het gasthuis overgebracht.

Op den Kouter.

Zondag morgen was de bloemenmarkt redelijk wel voorzien van koopwaren. Niettegenstaande de benarde tijden, beginnen de hofbouwers, bloemkweekers en boeren het noodige te doen voor de beplantingen der hofjes. De markt krijgt stillekens aan haar gewoon uitzicht.

Lovendegem

Tramontriggeling.

De tram die donderdag om 4 uit Gent vertrok naar Ursel kwam met ongeveer een uur vertraging aan. Aan de brug van Lovendegem ontriggelden drie wagens met koopwaren en men had veel moeite om ze weder op het spoor te brengen.

Er hadden geen persoonlijke ongelukken plaats.

Brugge

De begrafenis van Professor Brayard.

Het was een indrukwekkende plechtigheid, welke vrijdag plaats greep op het kerkhof van St. Andries.

De leerlingen van het Atheneum woonden ze in korps bij. De eerste redevoering werd uitgesproken door den jeugdigen Van Loocke, die zijn leeraar in verhevene taal wist hulde te brengen. Vervolgens sprak dokter Julius Pee, d.d. prefekt, eene zielroerende rede uit. De welgekende Vlaamsche letterkundige maakte den lof van den te vroeg afgestorvene geleerde en vond den weg naar het hart der toehoorders. De ontroering was algemeen.

Wijnkel

Veroordeeld.

Verscheidene inwoners van de gemeente Wijnkel hadden niettegenstaande de menigvuldige verwittigingen hun wapens niet ingeleverd.

Zij zijn dan ook tot lange gevangenistraffen in Duitschland veroordeeld.

Mijnheer en Mevrouw F. Schauvliege-Slosse en hunne kinderen: de familiën Ridet-Block; Delcourt-Ridet; Van der Cruyssen-Ridet en Ridet-Hessens melden U met diepe droefheid het schielijk afsterven van hunne teergeliefde moeder, schoonmoeder, grootmoeder en moei

MEVROUW WEDUWE

J. SCHAUVLIEGE

geboren JUSTINE RIDET

Overleden te Gent den 15e Maart 1915 op haren dertigjarigen leeftijd.

De absouten zullen gelezen worden in de kerk St. Jozef (wijk Rabot), op Donderdag 18e Maart om 4 uur 's namiddags (Belfort uur).

Gezien de huidige omstandigheden zullen er geene brieven gezonden worden.

Rechterlijke Kronijk

Korrektionneele Rechtbank van Gent.

Zitting van 13 Maart

Schaap gestolen en geslacht. — 's Nachts werd te Wondelgem bij een landbouwerken een schaap gestolen en geslacht. De daders zijn Jules Vande Walle, Smet Karel en Van Brussel Louis.

Toen het dier gedood was sneed men het beest in stukken.

In de Hamerstraat werd Vande Walle aangehouden door een nachtwaker, drager zijnde van een groot deel van het gedoode beest. Het overige werd verkocht.

De drie beklichten worden elk veroordeeld tot achttien maand gevang.

Het openbaar ministerie vraagt de onmiddelijke aanhouding.

Vande Walle was en blijft aangehouden. De twee andere beklichten verschijnen ter zitting niet.

Burgerlijke stand van Gent.

Huwelijkafkondigingen van 14 Maart 1915.

Gustaaf Ronse, trambed., Berouwstraat, 53, met Rachel Naessens, fabr., Justuus Lipsiusstraat, 22. — Petrus Hooghstoel, fabr., Dendermondsche steenweg, 414, met Coleta Geeraert, fabr., Dendermondsche steenweg, 402. — Emilius De Paepe, smid, Elsstraat, 24, met Johanna Van de Wegne, fabr., Weverstraat, 38. — Seraphinus De Pauw, ijzerenwegbed., Doornstraat, 12, met Emilia Sierjacobs, fabr., Palingstraat, 102. — Livinus Cried, houtzager, Wondelgem, met Florentina Caus, fabr., Nijverheidskaai, 184. — Carolus Bauwens, fabr., Priesterstraat, 99, met Christina De Meester, fabr., Meulesteedsche steenweg, 299. — Achille D'Hondt, bed., Lipsiusstraat, 32, met Bertha Jacobs, z. b., Noordstraat, 9. — Remy Verheyen, verwer, Wasstraat, 1, met Tharsella Cogen, fabr., Tarbotstraat, 23. — Alphonse Bernhard, gemeentebed., Muinkbrugstraat, 7, met Maria Primo, z. b., Verbindingstraat, 11. — Oscar Desmuel, bediende, Plezantevest, 203, met Maria Vlaminck, herbergierster, Akkergemstraat, 32. — Ivo Buysse, paswerker, Ledederg, met Maria Brigou, kleermaakster, Zandstraat, 23. — Carolus Waegemaere, ontvanger, Terplatenkaai, 62, met Maria Stappaerf, z. b., id., id. — Andreas Peters, gemeenteonderwijzer, St-Martenstraat, 7, met Irena De Bleye, regentes, Kortrijkschestraat, 179. — Paulus Cruyt, ing., St-Martenstraat, 22, met Germena Schouls, z. b., Hospitaalstr., 72. — Petrus De Cock, politieagent, Gent, met Germaine Morel, katoenweefster, Ledeberg.

Burgelijke stand van Brugge.

Overlijden van 13 Maart.

Marie Nierkens, z. b., 40 jaar, ongehuwd, Jacobinessenstraat.

Julien Degraide, z. b., 70 jaar, echtgenoot van Rosine Hellebosch, Jacobinessenstraat.

Leopold Baute, schoenmaker, 75 1/2 jaar, echtgenoot van Clemence Norrée, St-Joorisstraat.

Charles Hubrecht, z. b., 76 jaar, weduwnaar van Catharina De Jonghe, Ste-Clarastraat.

Geboorten.

Edith De Vuyst, Vlamingstraat. — Elisabeth De Groote, Ooivaarstraat.

Vóór 100 jaar 1815

BRUSSEL, den 16 Maart. — Verscheidene Engelsche en Hanoversche regimenten zijn reeds naar onze grenzen, alwaar de geheele linie, van Nieuwpoort tot aan Charleroi, merkelijk versterkt moet worden, en den dienst zal er gebeuren met de strengste nauwkeurigheid. Nieuwe Engelsche troepen zullen te Oostende landen, terwijl een zeker getal escadrons en bataillons met verhaasten optocht uit Hanover langs Holland zullen komen.

Van eenen anderen kant is alles in beweging op den Rijn en op de Moezel, en men zal door de krachtigste maatregelen eindelijk voor goed de rust van het ongelukkig Frankrijk verzekeren.

Een Korps Engelsche troepen is heden uit Antwerpen alhier aangekomen, en men verwacht er nog een ander op morgen, beiden voor Bergen bestemd. Een artillerietrein heeft eergisteren, en een geleide met krijgsbehoeften dezen morgen den weg naar het Henegouwsche genomen.

De Belgische troepen, hier in bezetting liggende, hebben heden den eed van trouw aan den soeverijn gedaan.

Z. M. heeft den graaf van Liedekerke benoemd tot groot-maarschalk van zijn paleis.

Kleine Kronijk

Kardinaal Mercier en de Vlaamsche Beweging.

Onder dien titel lezen wij een zeer belangrijk artikel van Raf. Verhulst in « Het Vlaamsche Nieuws ».

De Heer Verhulst heeft uit Brussel een brief ontvangen van iemand die hij als volgt omschrijft :

« Onze zegsman is noch diplomaat, noch staatskundige. Hij bekleedt geen enkel openbaar ambt, doch hij is toch iemand, van veel zaken op de hoogte, tevens van erkend gezag, want wij herinneren ons dat ministers en volksvertegenwoordigers, o. a. Emiel Vandervelde, zich in de Kamer wel eens op zijn zienswijze beriepen. Hoewel ver van een orthodoxe — geloovige, komt hij veel in aanraking met de geestelijkheid. Voegen wij erbij, om de voorstelling te volledigen, dat hij geen flamingant is en zijn brief is zelfs in 't Fransch gesteld ».

In die brief wordt beweerd dat Mgr Mercier het bevel heeft uitgevaardigd dat de geestelijkheid op dit oogenblik aan alle Vlaamsche eischen moet verzaken. En het einde luidt als volgt :

« Wat er thans gebeurt, zegt hij, kan heel erg zijn voor de Vlaming n. De Walen gaan nogal in alles te ver en Frankrijk toonde zich altijd buitengewoon behendig om van een volksmeening voordeel te halen.

De hoogere geestelijkheid, misschien om een ingebeeld gevaar, Vlaamsche goedgunstigheid voor Duitschland, te voorkomen, sticht een werkelijk en tevens zeer groot gevaar door het land in de armen van Frankrijk te willen werpen.

Niet een inlijving alleen, maar een nauwe samenstelling met Frankrijk, zou de ondergang wezen van het Vlaamsche volk, ja van heel België ! »

Raf. Verhulst en Mr Jennissen.

In dit zelfde artikel deelt Raf. Verhulst ons mede dat de bekende Wallonisant Mr Jennissen bij hem te Cappelle is ingekwartierd geweest.

Zij, de Flamingant en de Wallonisant werden weldra goede vrienden en toen de laatste moest vertrekken was hij van de gegrondheid van velen onzer rechten overtuigd.

Hij heeft dan zelfs een stuk geschreven, dat Verhulst later publiceeren zal en waarin hij zich o. m. als partijganger van indeeling in Vlaamsche en Waalsche regimenten doet kennen.

Hindenburg in 1870.

De levensbeschrijving van generaal von Hindenburg, door zijn broer opgemaakt komt in Duitschland te verschijnen.

Daarin komen vele brieven voor. In een dezer schrijft Bernard von Hindenburg aan zijn vader, terwijl hij als garde-officier den veldtocht van 1870 medemaakt, o. a. het volgende :

« (Sedan 2 September). Wij hebben eene schitterende overwinning behaald. Men moet aan de Franschen recht laten wedervaren, zij hebben met veel moed gestreden. ....Ik verneem dat Napoléon bij den koning is en hem zijn degen heeft overhandigd. Als het leger zich niet overgeeft zonder meer, zullen onze 600 kanonnen het vuur openen op dat nestje. (Sedan).

Men zegt dat Wimpffen zich niet wil overgeven. Het zou krankzinnigheid zijn van zijnentwege.

Het kan niets meer doen. De eigenaardigheid van 't gevecht bestaat hier in dat wij, komend van het Zuid-Oosten, groote voorzorgsmaatregelen nemen moesten om niet het Belgisch grondgebied te betreden. »

Vrouwen van hier en Vrouwen van elders, leest dit.

« De lente is daar weer », zuchtte de echtgenoot, die zich in mijn veilige studeercel met thee en koekjes over een ontredderde huiskamer was komen troosten, « als een Hollander de komst van de lente wil bezingen, doet hij het het meest natuurgetrouw in dezen trant :

« De lente komt met plagen
Van boenen en van ragen, »

om van geestelijke depressies en stormen maar bescheidenlijk te zwijgen. Ik mocht toch weten waarom een Hollandsche vrouw den mooisten tijd van het heele jaar, den tijd, dat ook ons geestelijk leven en ons gemoedsleven opnieuw uitbotten met de heele natuur om ons heen, — ontwijdt met zeepsop, werkvrouwen, schilders, stofzuigers en een geprikkeld humeur. Is dat haar eeuwige behoefte om « dwars » te zijn? »

Wij hebben voorwaar geen betere advokaat bij de vrouwen dan Mej. Annie Salomons, die aldus schrijft in « De Nieuwe Amsterdammer » van verleden Zaterdag.

Tony Berhmans

Het zal onze lezers zeker veel genoegen doen te vernemen dat het lieve monumentje dat de Vlamingen te Lier aan Tony Berchmans hebben opgericht, ongeschonden uit de slag is gekomen.

Te midden van het verwoeste stadje blijft het mooie park waar dit beeldje prijkt als een oase van kalmte waar men melancholiek kan zitten droomen van het van het vroegere zoete leven in het kleine stadje.

Aan onze lezers voor

Aalst, Ninove, Geeraadsbergen en omliggende gemeenten

Voor aankondigingen en mededeelingen voor de streek, wende men zich aan het bureel van ons blad.

39, Edmond De Deynstraat, NINOVE
(Kerkhofstraat).

SCHOOLBIJZIENDHEID

Het is een bewezen feit dat onze scholen, zooals ze nu ingericht zijn remmend werken op de normale ontwikkeling der kinderen, die door onze maatschappij verdoordeeld zijn de schoonste uren van den dag in enge lokalen door te brengen.

Alle organen van het lichaam worden om zoo te zeggen in de school in een pantser geduwd en tegengehouden in hun natuurlijken groei.

In de laatste jaren vooral is men in opvoedkundige en geneeskundige middens beginnen in te zien wat voor een gevaar onze scholen zijn en 't allen kanten ijvert men om den druk die de scholen op de lichaamsgesteltenis der kinderen uitoefenen in de mate van het mogelijke te verminderen, den kinderen vrijer beweeg te geven en alzoo een meer gezond geslacht te vormen.

De mensch is gemaakt om in de natuur te leven, en juist de kinderen, zij die wel het meest den heilzamen invloed van een open leven noodig hebben, lijden er het meest gebrek aan.

De toestanden zijn nu eens zoo, dat we nog ver verwijderd staan van het ideaal : de school op den buiten bij veld en bosch, slechts een minimum van tijd in lokalen en de meeste lessen gegeven onder de open lucht in de onmiddelijke nabijheid van de aan te leeren stof !... en we hebben ons voorloopig naar de werkelijkheid te schikken.

Van al de kwalen die de schoolgaande jeugd het meest kwellen is de bijziendheid wel de meest opvallende. Ik herinner me eens een artikel gelezen te hebben — van Prof. Straub uit Amsterdam — over de bijziendheid der A'damsche schooljeugd. De kinderen der armenscholen leden er het minst aan, maar hoe hooger het schoolgeld in de verschillende instellingen, klom hoe rijkelijker de leerlingen door deze kwaal bedeeld waren. Van jaar tot jaar stijgt het getal bijzienden en opmerkelijk is het ook dat studenten in ouder humaniora er veel meer aan lijden dan hun kameraden uit de moderne.

Bijziendheid is geen ziekte die een uiterst fijn en gevoelig orgaan aantast, het is een verwringing van verhoudingen en die dan moet hersteld worden door het dragen van een bril.

Een goed, normaal oog moet goed in de verte kunnen zien.

De lens van ons oog moet op een bepaalden afstand van ons netvlies staan om een duidelijk beeld te geven. Die afstand noemt men de as.

Als men een kristallen lens neemt, het eenvoudige « vergrootglas » waar de jongens mede spelen, kan men op een blad papier het beeld van een belicht voorwerp brengen. De afstand van het vergrootglas tot het papier noemt men de as. Verwijdert men de lens een beetje zoo vervaagt het beeld op het papier. Hoe boller een lens is hoe dichter men die bij het blad zal moeten houden om een duidelijk beeld te verkrijgen, hoe platter de lens hoe verder er van af. De meeste kinderen komen op school met de lens van het oog op den gewenschten afstand van het netvlies : de beelden zijn duidelijk, de oogen zien goed.

Maar wat gebeurt er nu?

Op school, en na-school thuis, liggen de kinderen over hun boeken. De oogspieren dwingen het oog dag in dag uit in één bepaalden, vasten stand te blijven en stilaan trekken die de lens wat naar voren, de wanden worden gerekt, de as wordt langer en 't beeld op het netvlies verflauwt. De oogarts geeft aan de kinderen een bril; bril en lens vormen samen een nieuwe lens die de as terug verkorten en het oog ziet weer goed.

Het oog wordt dus vervormd omdat het niet vrij is, omdat het te lang in een en dezelfde houding blijven moet. En het beste middeltje om die uitrekking der oogen te keer te gaan is het oog meer vrijheid geven, naar buiten te loopen en alles te bekijken, wolken en boomen, vogels en huizen, wat dicht bij gelegen is en wat ver afgelegen is, in een woord, het gezichtsveld moet verruimd worden.

Zeelieden dragen nooit of zelden een bril. Het is hun onmogelijk het oog in één stand te houden, hun gezichtskring is te wijd.

Is het niet een sprekend bewijs dat onze scholen wat ruimer zouden gemaakt moeten worden, al was het alleen voor de oogen! en niet ruimer in den zin van grootere zalen en lokalen, maar de onbeperkte ruimte der natuur zou het ideale lokaal zijn, waar de levende dingen zelf zouden spreken tot het hart der leerlingen en niet meer de onderwijzer alleen met zijn doodsche aanschouwingsmiddelen. Daar zou geen verderf voor de oogen te vreezen zijn en de rem die de andere organen in hun ontwikkeling stremt zou er ook verdwijnen.

Dat dit door iedereen reeds ingezien wordt is al een schoone stap vooruit en naar de verwezelijking van dien droom moet er nu gestreefd worden. Vele schoolmeesters zijn ook reeds van hun geestelijke bijziendheid genezen, met het leven in de natuur wat nader bij gekomen te zijn !

J. Saming.

Officieele Eerelijst van Belgische gesneuvelden

Door overmaat van werk op de zetterij zal de publicatie dezer lijsten gedurende eenige dagen geschorst worden.

Overigens verschijnt binnen kort

De eerste volledige officieele lijst

van Belgische gesneuvelden

(UIT HET STAATSBLAD)

5000 namen volgens regiment naar alphabetische orde gerangschikt —

Prijs : 0,30 fr.

Soldaten gesneuveld voor het Vaderland, Ontgraving en vervoer naar alle plaatsen des lands. Bestuurlijke formaliteiten, enz. Voordeelige conditiën. — Inlichtingen : Bestuur der Inter- Gemeentelijke begrafenisdiensten, 11, Gewat, Gent. — — — — — — — — —

BLUSCHTOESTELLEN
MET
Droog Poeder
" LE PHÉNIX "
Prijs : 12,50 fr.
Vraagt Prospectus
53, Gustaaf Callierlaan
GENT

P. RENO & Co
Mariakerke bij Gent
(neven het Gemeentekerkhof van Gent)
Bijzonderheid van
Katoenen dekens en dweilen
WITTE EN GEKLEURDE KATOENAFVAL
(GARENEINDEN)
voor het reinigen van machienen

BERICHT
AAN ONZE LEZERS

Te rekenen van
Zondag 14 Maart
zijn onze Vlaamsche verkoopers gemachtigd
« DE VLAAMSCHE POST »
tegen wekelijksche betaling van
35 centiemen
af te leveren.

De inschrijvingsbladen van drie, zes of twaalf maanden, mogen aan onze verkoopers worden overhandigd of worden gezonden aan de redaktie
Begijnhoflaan, 40, Gent

Uitgave : " De Vlaamsche Post "
GENT

Eerstdaags verschijnt
VAN
STYN STREUVELS
Oorlogsdagboek
Prijs : fr. 0.30

Bestellingen worden door al onze verkoopers aanvaard.

Verantw.-Uitg. : L. Picard — Drukk. DE VOS & HUSSEIN & Co, Gent